

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci navrhovateľa: **U. - pozemkové spoločenstvo Ž.**, so sídlom Ž., IČO: X., zastúpený advokátom *JUDr. V. P.*, Advokátska kancelária so sídlom D.X., proti odporcovi: **Krajský úrad životného prostredia v Žiline**, Nám. L. Štúra č. 3, 010 01 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo dňa 14. septembra 2009, č. 2009/00157-27/Kr, o odvolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 20S 75/2009-48 zo dňa 7. júna 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 20S 75/2009-48 zo dňa 7. júna 2010, **p o t v r d z u j e .**

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 127,44 € na účet jeho právneho zástupcu č. X. V., a.s., pobočka D. v lehote 10 dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods.2 písm. a/, d/ O.s.p. zrušil rozhodnutie odporcu Krajského úradu životného prostredia, odboru starostlivosti o životné prostredie v Žiline zo dňa 14. septembra 2009, č. 2009/00157-27/Kr v časti výroku B, ktorým podľa § 61 ods. 9 zákona v súlade s § 61 ods.8, písm. i/ zákona nepriznal navrhovateľovi úhradu náhrady za obmedzenie bežného hospodárenia v jednotkách priestorového rozdelenia lesa č. 645 až 649, ktoré sa nachádzajú na lesnom hospodárskom celku P., lesný užívateľský celok navrhovateľa za obdobie platnosti Lesného hospodárskeho plánu na roky 1996-2005 na území Národnej prírodnej rezervácie Š. s piatym stupňom ochrany podľa zákona a vec vrátil správne orgánu na ďalšie konanie. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 458,25 € na účet jeho právneho zástupcu.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a konania mu predchádzajúceho mal preukázať, že odporca preskúmaným rozhodnutím podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z., § 64 ods. 1, písm. c/ a § 61 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. rozhodol podľa § 61 ods. 1, 9 zákona tak, že navrhovateľovi sa priznáva úhrada náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania v jednotkách priestorového rozdelenia lesa č. 673, ktoré sa nachádza na lesnom hospodárskom celku P., lesný užívateľský celok (Urbárske pozemkové spoločenstvo Ž.) za obdobie platnosti lesného hospodárskeho plánu na roky 1996 až 2005 na území Národnej prírodnej rezervácie Š. s piatym stupňom ochrany, ktorá sa rozprestiera na území ochranného pásma Národného parku Malá Fatra s druhým stupňom ochrany, kde sa nachádza časť lesného pozemku KN parc. č. EKN 10733/1, KNC 1903 časť kat.úz. Ž., Obec Ž., okr. D. podľa LV č. X., vystaveným Správou katastra Dolný Kubín (v časti A výroku rozhodnutia) a v časti B výroku rozhodnutia správny orgán podľa § 61 ods. 9 zákona v súlade s § 61 ods. 8, písm. i/ zákona nepriznal navrhovateľovi úhradu náhrady za obmedzenie bežného hospodárenia v jednotkách priestorového rozdelenia lesa č. 645 až 649, ktoré sa nachádzajú na lesnom hospodárskom celku P., lesný užívateľský celok navrhovateľa za obdobie platnosti Lesného hospodárskeho plánu na roky 1996-2005 na území Národnej prírodnej rezervácie Š. s piatym stupňom ochrany podľa zákona, ktorá sa rozprestiera na území ochranného pásma Národného parku Malá Fatra s druhým stupňom ochrany a ktoré sa nachádzajú na časti lesného pozemku KN parc. EKN 10733/1 prekrytého KNC parc. 1901 časť, 1902 časť, 1905 časť v kat. úz. Ž., Obec Ž., okr. D. podľa LV č. X. vystaveným Správou katastra Dolný Kubín dňa 25.5.2009, ktorý je v spoluvlastníctve členov pozemkového spoločenstva správneho subjektu a to z dôvodu zániku nároku náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania v ochranných lesoch, nie z titulu ochrany prírody a krajiny.

Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že ochranné lesy nachádzajúce sa v JPRL č. 645-649, ktoré sa nachádzajú v lesnom hospodárskom celku P. lesný užívateľský celok, sa nachádzajú v Národnej prírodnej rezervácii Š., ktorá je súčasťou Chráneného územia Národného parku Malá Fatra, konštatujúc, že uvedená skutočnosť nebola v konaní sporná. Krajský súd v danom prípade mal jednoznačne preukázať, že náhrada, ktorú si uplatnil navrhovateľ za obmedzenie bežného obhospodarovania sa týka ochranných lesov, ktoré sú súčasťou Chráneného územia Národného parku Malá Fatra, s poukazom na to, že podľa § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 543/2002 Z.z. za chránené územie možno vyhlásiť aj národný park. Konštatoval, že v konaní nebolo ani sporné, že chráneným územím je Národný park Malá Fatra, do ktorého spadá Národná prírodná rezervácia Š., ktorá aj s poukazom na § 17 ods. 1, písm. d/ zákona č. 543/2002 Z.z., prírodná rezervácia upravená v § 22 zákona č. 543/2002 Z.z., môže byť vyhlásená za chránené územie, ako aj, že v konaní nebolo sporným, že lesné porasty, ktoré sú začlenené do JPRL 645-649 sa nachádzajú v Národnej prírodnej rezervácii Š., ktorá podlieha piatemu stupňu ochrany a ktorá bola vyhlásená za Národnú prírodnú rezerváciu s piatym stupňom ochrany a je zaradená v zozname Chránených území Národného parku Malá Fatra.

Krajský súd poukázal na to, že v danej veci bolo potrebné posúdiť, či výklad správneho orgánu § 61 ods. 8, písm. i/ zákona č. 543/2002 Z.z. bol správny.

Podľa názoru krajského súdu výklad uvedeného ustanovenia zákona správnym orgánom v danom prípade nebol správny. Konštatoval, že z gramatického výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že nárok na náhradu zaniká v prípade, ak sa uplatňuje v chránených lesoch alebo lesoch osobitného určenia, pokiaľ by tieto ochranné lesy a lesy osobitného určenia neboli začlenené alebo neboli súčasťou lesov v chránených územiach a iných častiach lesov z hľadiska ochrany prírody, s poukazom na to, že z tohto gramatického výkladu nie je zrejmé, že začlenenie lesov do chránených území a iných častí lesov významných z hľadiska ochrany prírody by sa vzťahovalo len k lesom osobitného určenia a nie aj k chráneným lesom.

Krajský súd mal za to, že z ustanovenia jednoznačne vyplýva, že výnimka lesov v chránených územiach a iných častí lesov významných z hľadiska ochrany prírody sa vzťahuje tak k chráneným lesom ako aj k lesom osobitného určenia, s poukazom na to, že úmyslom zákonodarcu bolo poskytnúť náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania predovšetkým tým typom chránených lesov a lesov osobitného určenia, ktoré sú súčasťou chránených území a iných častí lesov významných z hľadiska ochrany prírody a to z toho dôvodu, že už samotným začlenením týchto lesov do chránených území a iných častí lesov významných z hľadiska ochrany prírody zo zákona v týchto lesoch sú podľa príslušného stupňa ochrany určené obmedzujúce opatrenia.

Krajský súd dospel k záveru, že v danom prípade správny orgán nesprávne vec posúdil po právnej stránke, a preto rozhodnutie v napadnutej časti podľa § 250j ods. 2, písm. a/ O.s.p. zrušil, s poukazom na to, že rozhodnutie správneho orgánu zrušil aj z dôvodu podľa § 250j ods. 2, písm. d/ O.s.p., pretože ako to vyplýva z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia, nie sú zrejme konkrétne dôvody, pre ktoré správny orgán návrhu nevyhovel, keďže výklad ustanovenia § 61 ods. 8 písm. i/ zákona č. 543/2002 Z.z. ako úvaha, na základe ktorej správny orgán rozhodol, v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje, z ktorých dôvodov krajský súd považoval rozhodnutie správneho orgánu za nedostatočne zdôvodnené a tým aj nepreskúmateľné.

Krajský súd poukázal na ust. § 81 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z., podľa ktorého na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak, pričom v § 81 ods. 2 zákonodarca ustanovuje výnimky, pri ktorých nie je možné aplikovať všeobecné predpisy o správnom konaní, avšak ust. § 61 tohto zákona v týchto výnimkách nie je obsiahnuté. Konštatoval, že pre náležitosti rozhodnutia vydaného podľa zákona č. 543/2002 Z.z. a teda aj § 61 ods. 8, písm. i/ zákona bolo potrebné aplikovať všeobecné predpisy o správnom konaní, § 46 a § 47 správneho poriadku, ktoré jednoznačne stanovujú, aby odôvodnenie korešpondovalo s výrokom, a preto pokiaľ správny orgán rozhodol o zániku náhrady podľa citovaného ustanovenia, bolo potrebné, aby svoje rozhodnutie jednoznačne, zrozumiteľne a jasne odôvodnil, pričom nie je podstatné, aký rozsah strán obsahuje správne rozhodnutie, ale podstatou je, aby súčasťou odôvodnenia správneho rozhodnutia bolo označenie pokladov rozhodnutia a úvaha správneho orgánu, na základe ktorej dospel k vyslovenému právnomu záveru, a teda aj k rozhodnutiu, ktoré vyjadril vo výrokovej časti.

Rozhodovanie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p.. Navrhovateľovi priznal náhradu trov konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením, pretože v konaní mal úspech.

Proti uvedenému rozsudku sa v zákonnej lehote odvolal odporca. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie potvrdí ako vecne správne a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zruší a vec mu vráti na nové rozhodnutie. Rozhodnutie krajského súdu považoval za nesprávne z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2, písm. f/ O.s.p., pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2, písm. d/ O.s.p., keďže krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesúhlasil s názorom súdu prvého stupňa týkajúceho sa výkladu ustanovenia § 61 ods. 8, písm. i/ zákona č. 543/2002 Z.z.. Súčasne namietal, že súd prvého stupňa náležite nezdôvodnil svoju právnu úvahu aplikácie uvedeného ustanovenia, s poukazom na to, že preformulovanie znenia predmetného ustanovenia zákona nie je možné považovať za výklad. Dôvodil, že ak sa budeme držať len gramatickej úpravy uvedenej v ustanovení § 61 ods. 8, písm. i/ zákona, bez toho, aby sme zobrali na zreteľ odkazy na uvedené osobitné predpisy, z jeho znenia vôbec nie je zrejme, že časť vety „s výnimkou lesov v chránených územiach a iných častí lesov

významných z hľadiska ochrany prírody“ sa vzťahuje aj na ochranné lesy, naopak možno skôr konštatovať, že v prípade ak by zákonodarca chcel upraviť znenie ustanovenia tak, aby sa uvedená výnimka vzťahovala aj na ochranné lesy, použil by pred slovom „výnimkou“ čiarku, ktorá by predmetnú časť vety oddelila od predchádzajúceho textu, čo by znamenalo, že nadväzuje na celý predchádzajúci text, nielen na skupinu slov „a v lesoch osobitného určenia“. Vytýkal súdu prvého stupňa, že v odôvodnení svojho rozhodnutia opomenul zreteľ na odkazy, ktoré sú súčasťou § 61 ods. 8, písm. i/ zákona. Zdôraznil, že lesy ochranné chránia, nie sú apriori chránené zákonom. Nesúhlasil ani s názorom krajského súdu, ktorý zaujal k aplikácii predmetného ustanovenia ku vzťahu úmyslu zákonodarcu. Uviedol, že úmysel zákonodarcu pri tvorbe tohto ustanovenia § 61 ods. 8, písm. i/ zákona, ktoré bolo súčasťou novelizačného článku III. zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) je zrejmý z odôvodnenia navrhovanej úpravy (Spoločná správa výborov NR SR k návrhu zákona, parlamentná tlač č. 571), s poukazom na to, že cieľom uvedenej novelizácie § 61 ods. 8, písm. i/ zákona bolo okrem iného zabezpečiť, aby sa náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemkov v chránených územiach podľa zákona neuhrádzala v prípadoch, kde toto obmedzenie vyplýva predovšetkým z právnej úpravy osobitných predpisov z oblasti lesného a vodného hospodárstva, zdravotnej starostlivosti a pod.. Namietal, že argumentácia krajského súdu, že nárok na náhradu za bežné obhospodarovanie pozemkov nezaniká ani v prípade, ak orgán ochrany prírody vydá rozhodnutie o nevydaní súhlasu, nepovolení výnimky alebo rozhodnutie s určenými obmedzujúcimi podmienkami v lesoch, ktoré majú charakter chránených lesov alebo lesov osobitného určenia, ale nie sú v chránených územiach alebo v iných častiach lesov významných z hľadiska ochrany prírody, keďže takýto názor nemá oporu v predmetnej právnej úprave. Nesúhlasil ani s tvrdením súdu prvého stupňa, že správny orgán náležite neodôvodnil svoje rozhodnutie, keďže neuviedol úvahu, na základe ktorej dospel k právnemu záveru. Poukázal na to, že aplikácia príslušného ustanovenia správnym orgánom je zdôvodnená na str. 5 rozhodnutia. Tvrdil, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu je odôvodnené v súlade s § 47 ods. 3 správneho poriadku a jednoznačne z neho vyplýva, akým spôsobom správny orgán vyložil aplikáciu predmetného ustanovenia § 61 ods. 8, písm. i/ zákona. Taktiež nesúhlasil s tvrdením súdu prvého stupňa, že skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje podrobný právny výklad predmetného ustanovenia zákona, spôsobuje jeho nejasnosť alebo nezrozumiteľnosť, ktorá by mohla mať za následok jeho zrušenie.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu vyjadril tak, že žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Nesúhlasil s dôvodmi uvedenými v odvolaní. Trval na správnosti a dôvodnosti jeho nároku uplatneného v žalobe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v zmysle ust. § 246c ods. 1 v spojení s §§ 212 a nasl. bez pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v časti napadnutej opravným prostriedkom navrhovateľa, ktorou nebolo vyhovené žiadosti navrhovateľa podľa § 61 ods. 9 zákona v súlade s § 61 ods. 8, písm. i/ zákona a v ktorej časti správny orgán navrhovateľovi nepriznal úhradu náhrady za obmedzenie bežného hospodárenia v jednotkách priestorového rozdelenia lesa č. 645 až 649, ktoré sa nachádzajú na lesnom hospodárskom celku P., lesný užívateľský celok navrhovateľa za obdobie platnosti Lesného hospodárskeho

plánu na roky 1996-2005 na území Národnej prírodnej rezervácie Š. s piatym stupňom ochrany, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že predmetom preskúmovacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím správny orgán rozhodoval o úhrade náhrady za obmedzenie bežného hospodárenia v ochranných lesoch nachádzajúcich sa v chránených územiach a v iných častiach lesov významných z hľadiska ochrany prírody podľa zákona č. 543/2002 Z.z..

Medzi účastníkmi preskúmovacieho konania v tomto štádiu konania ostala predovšetkým sporná aplikácia ustanovenia § 61 ods. 8, písm. i/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z.z.“), z ktorých dôvodov odvolací súd zameril svoju pozornosť najmä na výklad uvedenej právnej normy a na jej aplikáciu na uplatnený nárok navrhovateľa.

Podľa § 61 ods. 1, 2, 4, 8 písm. i/, ods. 9 zákona č. 543/2002 Z.z. účinného ku dňu 30.4.2010 vlastník pozemku je povinný strieť obmedzenia a opatrenia vyplývajúce zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe. Ak dochádza v dôsledku týchto obmedzení a opatrení k obmedzeniu bežného obhospodarovania pozemkov, patrí mu náhrada vo výške zodpovedajúcej tomuto obmedzeniu bežného obhospodarovania; to neplatí pre vlastníka súkromného chráneného územia a jeho ochranného pásma, ak sa obmedzenie týka bežného obhospodarovania v tomto území a na pozemkoch vo vlastníctve štátu.

Bežným obhospodarovaním sa rozumie: a) využívanie poľnohospodárskeho pozemku v súlade s osobitným predpisom, (§ 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. v znení zákona č. 83/2000 Z.z.), b) hospodárenie na lesnom pozemku, (§ 2 zákona č. 61/1977 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 183/1993 Z.z.), ktoré zodpovedá návrhu hospodárskych opatrení pre jednotky priestorového rozdelenia lesa (§ 3, 4 a 12 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 5/1995 Z.z.) bez obmedzujúcich požiadaviek orgánov ochrany prírody vyplývajúcich zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody, ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe; bežným obhospodarovaním sa tiež rozumie postup podľa osobitných predpisov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych okolností a nepredvídaných škôd v lesoch, (§ 21 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov; § 3 ods. 1 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 244/1997 Z.z. o vyznačovaní a evidencii ťažby dreva), c) hospodárenie na inom pozemku, ako je uvedené v písmenách a) a b), ktoré je v súlade s podmienkami určenými v povolení činnosti podľa osobitných predpisov, (Napríklad § 13, 32, 33, 39, 39b, 39c a 40 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, § 24 až 28 zákona č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, § 19 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 499/1991 Zb., § 11 a 12 zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, § 7 a 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z.z., § 29 zákona č. 143/1998 Z.z., § 47 zákona č. 195/2000 Z.z., § 4 zákona č. 338/2000 Z.z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene

a doplnení niektorých zákonov, § 29 ods. 2 zákona č. 23/1962 Zb., zákon č. 139/2002 Z.z.), najmä v rozhodnutí o využívaní územia, v rozhodnutí o určení ochranného pásma, v rozhodnutí o určení chráneného územia.

Osobou oprávnenou na uplatnenie nároku podľa odseku 1 je vlastník pozemku, ktorého bežné obhospodarovanie bolo obmedzené; ak je vlastníkom pozemku štát, je touto osobou správca. Ak je pozemok v podielovom spoluvlastníctve, osobou oprávnenou na uplatnenie nároku je zástupca určený spoluvlastníkmi.

Nárok na náhradu podľa odseku 1 zaniká, ak sa náhrada uplatňuje v ochranných lesoch (§ 23 zákona č. 61/1977 Zb.) a v lesoch osobitného určenia s výnimkou lesov v chránených územiach a iných časti lesov významných z hľadiska ochrany prírody; (§ 2 ods. 3 písm. e/ vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 5/1995 Z.z.) nárok nezaniká v prípade, ak orgán ochrany prírody vydá rozhodnutie o nevydaní súhlasu, nepovolení výnimky alebo rozhodnutie s určenými obmedzujúcimi podmienkami a tým obmedzí postup vlastníka pozemku podľa osobitných predpisov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych okolností a nepredvídateľných škôd v lesoch (§ 22 ods. 2 písm. c/ zákona č. 326/2005 Z.z.).

O nároku na náhradu podľa odseku 1 a o zániku tohto nároku podľa odseku 8 písm. b) až i) rozhoduje povinný orgán. O opravnom prostriedku proti rozhodnutiu o nároku na náhradu podľa odseku 1 rozhoduje súd.

Odvolačný súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, v danej veci zistil, že žalovaný správny orgán preskúmaným rozhodnutím v časti A/ navrhovateľovi priznal úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania lesa v jednotkách priestorového rozdelenia lesa (JPRL) č. 673, ktoré sa nachádza na lesnom hospodárskom celku P., lesný užívateľský celok – navrhovateľa za obdobie platnosti LHP na roky 1996-2005, na území Národnej prírodnej rezervácie Š. s piatym stupňom ochrany podľa zákona, ktorá sa rozprestiera na území ochranného pásma Národného parku Malá Fatra s druhým stupňom ochrany a v časti B/ podľa § 61 ods. 9 a § 61 ods. 8 písm. i/ zákona nepriznal navrhovateľovi úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania lesa v jednotkách priestorového rozdelenia lesa (JPRL) č. 645 až 649, ktoré sa nachádzajú na lesnom hospodárskom celku P., lesný užívateľský celok – navrhovateľa za obdobie platnosti LHP na roky 1996-2005, na území Národnej prírodnej rezervácie Š. s piatym stupňom ochrany podľa zákona, ktorá sa rozprestiera na území ochranného pásma Národného parku Malá Fatra s druhým stupňom ochrany. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že správny orgán v časti A/ priznal navrhovateľovi úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania lesa v jednotkách priestorového rozdelenia lesa č. 673 z dôvodu, že uvedené JPRL je lesom osobitného určenia. Navrhovateľovi nárok na úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania lesa v jednotkách priestorového rozdelenia lesa (JPRL) č. 645 až 649 nepriznal z dôvodu, že uvedené JPRL je chráneným lesom, z ktorých dôvodov došlo k zániku nároku podľa § 61 ods. 8, písm. i/ zákona o ochrane prírody bez ohľadu na skutočnosť, z akého dôvodu bolo bežné obhospodarovanie na dotknutých pozemkoch obmedzené. Konštatoval, že zákon o ochrane prírody v § 61 ods. 8 uvádza prípady, kedy nárok podľa § 61 ods. 1 zaniká a poslancová novela zákona o ochrane prírody (čl. V zákona č. 364/2004 Z.z.) účinná od 1.7.2004 okruh týchto prípadov rozšírila tak, že podľa novelizovaného ustanovenia § 61 ods. 8, písm. i/ zákona o ochrane prírody nárok na náhradu zaniká, ak sa náhrada uplatňuje: a/ v ochranných lesoch (§ 23 zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov), b/ lesoch osobitného určenia s výnimkou lesov v chránených územiach a iných častiach lesov významných z hľadiska ochrany prírody (§ 2 ods. 3, písm. e/ vyhl. č. 5/1995 Z.z. o hospodárskej úprave lesov) s tým, že k zániku nároku na náhradu za obmedzenie bežného

obhospodarovania v prípade, ak orgán ochrany prírody vydal rozhodnutie, ktorým vlastníka pozemkov v chránených lesoch a lesoch osobitného určenia obmedzil pri vykonávaní opatrení spojených s odstraňovaním následkov mimoriadnych okolností a nepredvídateľných škôd v lesoch (§ 22 ods. 2, písm. c/ zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov).

Odvolačný súd zhodne ako súd prvého stupňa nesúhlasí s právnym záverom žalovaného správneho orgánu, na základe ktorého navrhovateľovi ako žiadateľovi nepriznal úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania lesa v časti B/ napadnutého rozhodnutia z dôvodu zániku jeho nároku podľa § 61 ods. 8, písm. i/ zákona č. 543/2002 Z.z..

Z právnej normy ustanovenej v § 61 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. vyplýva povinnosť vlastníka pozemku strpieť obmedzenia a opatrenia vyplývajúce zo zákonov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe. Čo sa rozumie pod bežným obhospodarovaním zákonodarca ustanovuje v právnej norme § 61 ods. 2, písm. a/ až c/ uvedeného zákona. Kto je oprávnenou osobou na uplatnenie nároku a podmienky uplatnenia nároku podľa § 61 ods. 1 zákonodarca ustanovuje v ods. 4, 5 a 7 § 61. V právnej norme ustanovenej v § 61 ods. 8 zákonodarca taxatívnym spôsobom ustanovuje právne skutočnosti, za splnenia ktorých dochádza k zániku nároku na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania.

Zo zákonného znenia obsahu právnej normy ustanovenej v § 61 ods. 1 písm. i/ vyplýva: „Nárok na náhradu podľa odseku 1 zaniká, ak sa náhrada uplatňuje v ochranných lesoch (§ 23 zákona č. 61/1977 Zb.) a v lesoch osobitného určenia s výnimkou lesov v chránených územiach a iných časti lesov významných z hľadiska ochrany prírody; (§ 2 ods. 3 písm. e/ vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 5/1995 Z.z.) nárok nezaniká v prípade, ak orgán ochrany prírody vydá rozhodnutie o nevydaní súhlasu, nepovolení výnimky alebo rozhodnutie s určenými obmedzujúcimi podmienkami a tým obmedzí postup vlastníka pozemku podľa osobitných predpisov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych okolností a nepredvídateľných škôd v lesoch (§ 22 ods. 2 písm. c/ zákona č. 326/2005 Z.z.).“

Zákon č. 364/2004 Z.z. novelizoval zákon č. 543/2002 Z.z. v bode 11. tak, že v § 61 ods. 8 sa doplnili písmená f) až i), pričom podľa písm. i/ ak sa náhrada uplatňuje v ochranných lesoch“ (§ 23 zákona č. 61/1977 Zb.) a v lesoch osobitného určenia s výnimkou lesov v chránených územiach a iných časti lesov významných z hľadiska ochrany prírody (§ 2 ods. 3 písm. e/ vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 5/1995 Z.z.“), s účinnosťou od 1.7.2004.

Zákon č. 479/2005 Z.z. v čl. XVII novelizoval zákon č. 543/2002 v bode 10. tak, že v § 61 ods. 8 písm. i) sa na konci vety bodka nahradila bodkočiarkou a pripojili sa tieto slová: „nárok nezaniká v prípade, ak orgán ochrany prírody vydá rozhodnutie o nevydaní súhlasu, nepovolení výnimky alebo rozhodnutie s určenými obmedzujúcimi podmienkami a tým obmedzí postup vlastníka pozemku podľa osobitných predpisov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych okolností a nepredvídateľných škôd v lesoch (§ 22 ods. 2 písm. c/ zákona č. 326/2005 Z.z.“), s účinnosťou od 1.11.2005.

Zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že pre posúdenie nároku navrhovateľa tvoriaceho aj predmet súdneho prieskumu, je rozhodujúca aplikácia uvedenej právnej normy v znení pred bodkočiarkou, ktorá právna úprava bola ustanovená novelou zákona č. 543/2002

Z.z. zákonom č. 364/2004 Z.z. a v podstate v nezmenenej forme je účinná od 1.7.2004 doposiaľ.

Predpokladom správnej aplikácie uvedenej právnej úpravy je jej výklad nielen z gramatického hľadiska, ale súčasne a to predovšetkým z hľadiska účelu zákona o ochrane prírody, ktorým zákonodarca sledoval naplnenie cieľa touto právnou úpravou, pričom treba vychádzať z koncepcie účelu tohto zákona ako celku a nie je možné vytrhnutie jednotlivých častí predmetnej právnej úpravy (§ 61 ods. 8, písm. i/, pred bodkočiarkou) z kontextu právnej normy tak, ako to urobil žalovaný správny orgán, ktorá skutočnosť vyplýva z odôvodnenia jeho rozhodnutia (str.5).

Vychádzajúc z gramatického výkladu právnej normy ustanovenej v § 61 ods. 8, písm. i/ zákona sa odvolací súd stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, na ktorý súčasne poukazuje.

Odvolací súd taktiež zastáva názor, že na základe gramatického výkladu právnej normy ustanovenej v § 61 ods. 8, písm. i/ pred bodkočiarkou zákona č. 543/2002 Z.z. predpokladom zániku nároku na náhradu za obmedzenie bežného hospodárenia je, ak sa náhrada uplatňuje v chránených lesoch a lesoch osobitného určenia, z takejto úpravy zákonodarca vyníma zákonnou výnimkou lesy v chránených územiach a iné časti lesov z hľadiska ochrany prírody. Iný gramatický výklad by bol nielen v rozpore so znením tejto právnej normy, ale súčasne s účelom zákona o ochrane prírody ako aj v rozpore s čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Žalovaný správny orgán z uvedených dôvodov pochybil, keď aplikoval § 61 ods. 8, písm. i/ v znení, uvedenom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (str. 5) tak, „že podľa novelizovaného ustanovenia § 61 ods. 8, písm. i/ zákona o ochrane prírody nárok na náhradu zaniká, ak sa náhrada uplatňuje:

a/ v ochranných lesoch (§ 23 zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov.),
b/ lesoch osobitného určenia s výnimkou lesov v chránených územiach a iných častiach lesov významných z hľadiska ochrany prírody.

Zo zákonného znenia právnej normy ustanovenej v § 61 ods. 8, písm. i/ nevyplýva, že by zákonodarca zánik nároku rozdelil podľa toho, či žiadateľ uplatnil tento nárok k chráneným lesoch pod písm. a/ a uplatnenie nároku k lesoch osobitného určenia pod písm. b/, z ktorých dôvodov žalovaný správny orgán aplikoval ustanovenie § 61 ods. 8, písm. i/ zákona na základe vlastnej úpravy znenia predmetnej právnej normy, čo je neprípustné.

Odvolací súd nemohol prihliadnúť ani na argumentáciu žalovaného správneho orgánu uvedenú v odvolaní, že v prípade ak by zákonodarca chcel upraviť znenie ustanovenia tak, aby sa uvedená výnimka vzťahovala aj na ochranné lesy, použil by pred slovom „výnimkou“ čiarku, ktorá by predmetnú časť vety oddelila od predchádzajúceho textu, čo by znamenalo, že nadväzuje na celý predchádzajúci text, nielen na skupinu slov „a v lesoch osobitného určenia.“ Takéto tvrdenie nemá žiadne opodstatnenie. Z gramatického posudzovania textu právnej úpravy ustanovenej v § 61 ods. 8, písm. i/ pred bodkočiarkou je zrejmé, že tento text pozostáva z dvoch viet a to: „nárok na náhradu podľa ods. 1 zaniká“: „ak sa náhrada uplatňuje v chránených lesoch a v lesoch osobitného určenia s výnimkou lesov v chránených územiach a iných častiach lesov významných z hľadiska ochrany prírody“. Z gramatického hľadiska čiarka v texte druhej vety pred slovom „s výnimkou“ nepatrí a to z dôvodu predchádzajúcej úpravy

tejto vety, kde zákonodarca uvádza „ak sa náhrada uplatňuje v chránených lesoch a v lesoch osobitného určenia, čím spojku a zákonodarca zdôrazňuje účinnosť uplatňovanej náhrady na kategóriu lesov tak, že uplatnenie sa súčasne vzťahuje tak na chránené lesy ako aj na lesy osobitného určenia a preto aj výnimka sa musí vzťahovať na obidva prípady kategórie lesov, teda tak na chránené lesy ako aj na lesy osobitného určenia.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že gramatický výklad právnej normy musí byť komfortný s logickým výkladom tejto právnej normy v súlade s účelom zákona majúce súčasne na zreteli jeho súlad s ústavou.

Bolo by v rozpore so zákonom o ochrane prírody ako aj s ústavou, ak by vlastníkom chráneného lesa, ktorý je súčasťou chráneného územia a z tohto dôvodu je povinný strpieť obmedzenia, v dôsledku ktorých dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania pozemkov, zaniklo právo na náhradu zodpovedajúcej tomuto obmedzeniu bežného obhospodarovania.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva č. sp.zn. 35859/02 zo dňa 13.7.2006 vo veci Asociácia pre zabezpečovanie bývania vojnových invalidov a pre obeť vojny v Atike a ostatní proti Grécku.

Pokiaľ žalovaný správny orgán vytýkal súdu prvého stupňa, že v odôvodnení svojho rozhodnutia opomenul zreteľ na odkazy na osobitné predpisy, ktoré sú súčasťou § 61 ods. 8, písm. i/ zákona, odvolací súd poukazuje na to, že odkaz zákonodarcu uvedený pod čiarou k príslušnému ustanoveniu zákona, nie je súčasťou právnej normy a nemá záväzný charakter ale len informačný. Súčasne odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ je aj pri ustanovení § 61 ods. 8, písm. i/ zákona odkaz pod čiarou na § 23 zákona č. 61/1977 Zb. v bod 93a, uvedený odkaz nemožno použiť, pretože zákon č. 61/1977 Zb. v čase vydania preskúmaného rozhodnutia nebol už účinný, keďže bol zrušený zákonom č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov účinného od 1.9.2005.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd v danom prípade dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, a to predovšetkým, že správny orgán v danej veci na základe skutkových okolností vyvodil nesprávny právny záver.

Krajský súd taktiež správne konštatoval, že v odôvodnení správneho orgánu absentuje právna úvaha, na základe ktorej správny orgán dospel k záveru zániku nároku navrhovateľa na náhradu za obmedzenie bežného hospodárenia a z ktorého dôvodu navrhovateľovi v časti B/ preskúmaného rozhodnutie nepriznal úhradu tejto náhrady, s ktorou argumentáciou sa odvolací súd stotožnil.

Z uvedených dôvodov odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom opravnému prostriedku navrhovateľa vyhovel a rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v napadnutej časti B/ zrušil podľa § 250j ods. 2, písm. a/, d/ O.s.p., rozhodol vo veci správne a v súlade so zákonom, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2 potvrdil.

Odvolačný súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a s § 250k ods. 1 O.s.p.. Navrhovateľovi priznal právo na náhradu trov tohto konania, pretože v tomto konaní mal úspech. V odvolacom konaní navrhovateľovi

vznikli trovy v dôsledku právneho zastúpenia advokátom za jeden úkon právnej služby – podanie vyjadrenia k odvolaniu odporcu vo výške 127,44 € (jeden úkon právnej služby po 120,23 € podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 14 ods. 1, písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. + režijný paušál 7,21 €).

Poučenie : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 30. marca 2011

**JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth